

Holendrzy w Fort Worth

#Lotnictwo wojskowe #Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 7 marca 2009

Holenderscy parlamentarzyści z komisji obrony odwiedzili USA i zakłady Lockheed Martina w Fort Worth. W porównaniu do wizyty w Szwecji, gdzie zapoznawano się z ofertą Saaba i Gripenem NG, wyniki tej podróży nie są jednoznaczne - Amerykanie odmówili podania ceny jednostkowej swojego F-35.

W zakładach w Fort Worth trwają przygotowania do produkcji seryjnej F-35, mimo nie za

Holenderski parlament musi do kwietnia zdecydować, czy wyrazić zgodę na zakup 2 egz. testowych F-35. To element wstępnego porozumienia z 2002, kiedy rząd w Hadze wybrał wstępnie ówczesnego JSF, jako następcę F-16 i przystąpił, kosztem 800 mln USD, do programu rozwoju samolotu. Testy 2 prototypów są częścią tej umowy. W istocie jednak przesądzało by to dużej mierze wyniki ostatecznego przetargu, przewidzianego na 2010.

Zakup wywołał jednak spore kontrowersje, szczególnie w obliczu opóźnień programu, awizowanego wzrostu kosztów oraz ze względu na niewielkie skutki towarzyszącego transakcji offsetu. Dlatego partie opozycyjne doprowadziły do ponownego, wstępnego przetargu, między F-35, przyszłościową wersją F-16 i szwedzkim Gripenem.

Wyniki procedury prowadzonej przez rząd były korzystne dla Lightninga II. Ministerstwo obrony uznało, że jest on lepszy od konkurentów, również pod względem ceny (zobacz: [Holenderski rząd chce F-35](#)), rekomendując parlamentowi produkt Lockheed Martina.

Większość parlamentarzystów komisji obrony zakwestionowała jednak wyniki postępowania. 3 tygodnie temu odwiedzili oni Szwecję, w tym zakłady Saaba w Linköping. Gospodarze przedstawili wówczas pełną ofertę finansową: zakup 85 samolotów, wraz z kosztami obsługi przez 30 lat użytkowania ma zamknąć się kwotą nieco niższą od 15 mld Euro, czyli zmieścić się w holenderskim preliminarzu (zobacz: [Holenderskie przeszkody przed F-35](#)).

Następnie zwrócili się do rządu o rozpoczęcie pełnej procedury przetargowej, dla poznania szczegółów oferty Lockheed Martina - do tej pory nie podawał on m.in. ceny jednostkowej.

By zachować równowagę, parlamentarzyści odwiedzili w mijającym tygodniu również USA, wizytując montownię F-16 i F-35 w Fort Worth i rozmawiając z przedstawicielami administracji, jak również instytucji, krytykujących program Lightninga II.

Wizyta nie okazała się przełomową. Przedstawiciele producenta ponownie zapewnili o pozytywnym rozwoju konstrukcji i sprawnych przygotowaniach do produkcji seryjnej, przyznali jednak, że nie są w stanie powiedzieć nic o cenie, nawet dwóch egz. testowych. Decyzja w tej sprawie zostanie podjęta dopiero w 2012, kiedy dostawca przeprowadzi finalne negocjacje z Pentagonem, na temat warunków dostaw seryjnych F-35.

Sytuacja taka postawiła w trudnej sytuacji polityków rządzącej chadecji: Joël Voordewind, odpowiedzialny w niej w parlamencie za sprawy obronne, zaproponował wstępnie, by rozważyć możliwość zakupu tylko jednej maszyny testowej. Nadal jednak opowiada się za wyborem oferty amerykańskiej.

W zakładach w Fort Worth trwają przygotowania do produkcji seryjnej F-35, mimo nie zakończonych prób egz. prototypowych. Przeciwnicy F-35 uważają, że podnosi to ryzyko całego programu, przedstawiciele producenta twierdzą, że pozwoli to zmniejszyć koszty / Zdjęcie: Lockheed Martin

Holenderski parlament musi do kwietnia zdecydować, czy wyrazić zgodę na zakup 2 egz. testowych F-35. To element wstępnego porozumienia z 2002, kiedy rząd w Hadze wybrał wstępnie ówczesnego JSF, jako następcę F-16 i przystąpił, kosztem 800 mln USD, do programu rozwoju samolotu. Testy 2 prototypów są częścią tej umowy. W istocie jednak przesądzało by to dużej mierze wyniki ostatecznego przetargu, przewidzianego na 2010.

Zakup wywołał jednak spore kontrowersje, szczególnie w obliczu opóźnień programu, awizowanego wzrostu kosztów oraz ze względu na niewielkie skutki towarzyszącego transakcji offsetu. Dlatego partie opozycyjne doprowadziły do ponownego, wstępnego przetargu, między F-35, przyszłościową wersją F-16 i szwedzkim Gripenem.

Wyniki procedury prowadzonej przez rząd były korzystne dla Lightninga II. Ministerstwo obrony uznało, że jest on lepszy od konkurentów, również pod względem ceny (zobacz: [Holenderski rząd chce F-35](#)), rekomendując parlamentowi produkt Lockheed Martina.

Większość parlamentarzystów komisji obrony zakwestionowała jednak wyniki postępowania. 3 tygodnie temu odwiedzili oni Szwecję, w tym zakłady Saaba w Linköping. Gospodarze przedstawili wówczas pełną ofertę finansową: zakup 85 samolotów, wraz z kosztami obsługi przez 30 lat użytkowania ma zamknąć się kwotą nieco niższą od 15 mld Euro, czyli zmieścić się w holenderskim preliminarzu (zobacz: [Holenderskie przeszkody przed F-35](#)).

Następnie zwrócili się do rządu o rozpoczęcie pełnej procedury przetargowej, dla poznania szczegółów oferty Lockheed Martina - do tej pory nie podawał on m.in. ceny jednostkowej.

By zachować równowagę, parlamentarzyści odwiedzili w mijającym tygodniu również USA, wizytując montownię F-16 i F-35 w Fort Worth i rozmawiając z przedstawicielami administracji, jak również instytucji, krytykujących program Lightninga II.

Wizyta nie okazała się przełomową. Przedstawiciele producenta ponownie zapewnili o pozytywnym rozwoju konstrukcji i sprawnych przygotowaniach do produkcji seryjnej, przyznali jednak, że nie są w stanie powiedzieć nic o cenie, nawet dwóch egz. testowych. Decyzja w tej sprawie zostanie podjęta dopiero w 2012, kiedy dostawca przeprowadzi finalne negocjacje z Pentagonem, na temat warunków dostaw seryjnych F-35.

Sytuacja taka postawiła w trudnej sytuacji polityków rządzącej chadecji: Joël Voordewind, odpowiedzialny w niej w parlamencie za sprawy obronne, zaproponował wstępnie, by rozważyć możliwość zakupu tylko jednej maszyny testowej. Nadal jednak opowiada się za wyborem oferty amerykańskiej.

Powiązane wiadomości

[Holendrzy w Fort Worth \(2009-03-07\)](#)

[Holenderski rząd chce F-35 \(2008-12-19\)](#)

[Norwegia wybiera F-35 \(2008-11-21\)](#)

[Izrael chce 75 egz. F-35 \(2008-10-01\)](#)

[Holenderskie przeszkody przed F-35 \(2009-02-20\)](#)

[Walka o następcę holenderskich F-16 \(2009-02-12\)](#)

[Holenderski rząd chce F-35 \(2008-12-19\)](#)

[Dobrze widoczny F-35? \(2009-01-08\)](#)